

VĀCIJAS LIKUMDOŠANA RŪPNIECISKAI GLIEMENU IEGŪŠANAI VĀCIJAS TERITORIĀLAJOS JŪRAS ŪDEŅOS

Kurzemes plānošanas reģions

No sagatavotā ziņojuma izriet ka Vācijā nav izveidota specifiska likumdošana gliemeņu / molusku rūpnieciskai audzēšanai jūras teritorijā, jo līdz šim nav bijis praktiskais pieprasījuma šādam tiesiskam regulējumam.

Līdz ar to prasības molusku rūpnieciskai ieguvei pārsvarā ir atvasinātas no Eiropas Savienības tiesību aktiem.

Turpmāk tiks dots īss apskats par galvenajiem aspektiem molusku audzētavu izveidei Vācijā, kā arī par tiem aspektiem molusku pārstrādei un to laišanai tirdzniecībā, kuri ir inkorporēti gan no Eiropas Savienības tiesību aktiem, gan arī ir noteiktas kā specifiskas Vācijas prasības molusku audzētavām.

no Ūdensresursu direktīvas 2000/60/EK

- Prasība, ka noteikumi attiecas tikai uz jūras teritoriju 12 jūras jūdzes no krasta līnijas.
- Nav noteiktu specifisku prasību jūras ūdenim, lai izveidotu molusku audzētavu.
- Nosacījumi, kuri attiecas uz lauksaimniecības dzīvnieku audzēšanas ietekmi uz sauszemes ūdens resursiem nevar tikt attiecināti uz molusku audzēšanu jūrā, jo tie tieši otrādi attīra jūras ūdeni no organiskām vielām.
- Katrs operātots maksā par savu piesārņojumu.
- Pirms molusku audzētavas darbības uzsākšanas operātoram jāsaņem licence, kura ir laikā limitēta, izsniegta noteiktam ražošanas mērķim un ir atsaucama.

no Jūras stratēģijas direktīvas 2008/56/EK

- Lai izveidotu molusku audzētavu jūrā, Vācijā ietekmes uz vidi novērtējums nav vajadzīgs, jo nav izstrādātu vienotu specifisku prasību molusku audzētavu izveidošanai.
- Molusku audzētavām jābūt izvietotām ārpus NATURA 2000 teritorijām jūrā.
- Vācijā molusku audzētavas neparedz izveidot kā instrumentu lauksaimnieciskā piesārņojuma samazināšanai.
- Par molusku audzēšanu:
 - Līčos, ostās un fjordos atbild federālās pašvaldības;
 - Līdz 12 jūras jūdzēm – Federālās valsts institūcijas;
 - Aiz 12 jūras jūdzēm – EEZ (tā kā intalācijas nav šajā zonā izveidotas, tad nav izveidota uzraugošā institūcija).

no Biotopu Direktīvas 92/43/EEK

Saskaņā ar šīs direktīvas principiem Molusku audzētavas:

- pašas par sevi ir atsevišķa ekosistēma, kura sevi uztur;
- Labvēlīgi ietekmē jūras ūdens kvalitāti;
- Minimāli vai nemaz neietekmē citas jūras ekosistēmas

no Putnu Direktīvas 2009/147/EK

Uz molusku audzētavām galvenokārt attiecas noteikumi par pīļu sugu aizsardzību, kas moluskus izmanto kā barības resursus gatavojoties migrācijai.

Tāpēc, lai samazinātu pīļu ietekmi uz ražošanu, galvenā uzmanība jāpievērš pīļu medību atļaujas nosacījumiem.

no Akvakultūras dzīvnieku slimību direktīvas 2006/88/EK

- Moluski var pārnēsāt parazītu *Martelia refringens* tāpēc jānodrošina izsekojamība.
- Molusku audzētavām jābūt reģistrētām Veterinarajā dienestā un jāsaņem darbības atļauja.
- Pirms molusku transportēšanas jāsaņem veselības sertifikāts.
- Moluskus var transportēt tikai no Marteiliozes brīvas zonas.
- Pagaidām ministrijas izstrādātās vadlīnijas molusku iegūšanai ir neskaidras un pretrunīgas tāpēc turpinās darbs to pilnveidošanai.

no Jūras plānošanas direktīvas 2014/89/EK

- Vācijā nav paredzēta speciāla vieta akvakultūras audzētavu izveidei jūrā.
- Pašreiz katrā individuālā gadījumā šo jautājumu lemj reģionalā pašvaldība.
- Teorētiski moluskus var audzēt jebkurā jūras vietā, tomēr molusku augšanai ir nepieciešams noteikts jūras dziļums un jūras ūdens tīrības pakāpe. Līdz ar to audzēšanai piemērotā teritorija ir ierobežota. Izskata iespēju molusku audzētavas izvietot starp vēja ģenerātoriem.

no Blakusproduktu Regulas 1069/2009

- Saskaņā ar šo Regulu molusku milti tiek pielīdzināti zivju miltiem un ir iekļauti III kategorijā.
- Molusku audzētavām, transporta un parstrādes ražotnēm ir jābūt reģistrētām publiski pieejamā datu bāzē Veterinārajā dienestā.
- Obligāta prasība, ka šo molusku marķējumam ir jābūt zaļā krāsā.

no Bioloģisko produktu Regulas 834/2007

- Akvakultūras dzīvnieku audzēšanas prasības tiek nošķirtas no zivju audzēšanas prasībām.
- Vienoti bioloģisko molusku audzētavu reģistrācijas, atzīšanas un marķēšanas noteikumi nav izstrādāti.
- Inspektori publicē publiskus pārskatus, saskaņā ar kuriem moluski ir atzīti par bioloģiski iegūtiem, ja tie ir «dzimuši» un auguši dabīgā jūras vidē, saņēmuši barības vielas tikai no jūras, jūras ūdens atbilst A vai B tīrības klasei un moluski iegūti no ekoloģiski tīras jūras teritorijas.
- Inspektori pārbaudi molusku audzētavā veic ne retāk kā reizi divos gados.

no Jūraslietu fonda Regulas 508/2014

- Vācijā ir izstrādātas nacionalās līdzfinansējuma programmas laika periodam no 2014 līdz 2020 gadam ar papildus realizācijas laika iespējām 2 līdz 3 gadi. Projekti paredzēti nepārtikas sektorā – moluski kā zivju barības resurss.
- Tomēr molusku audzētavu izveides projektu apstiprināšana ir dārga un laikietilpīga, ka arī pašvaldību līdzfinansējuma iespējas ir nepietiekamas to praktiskai realizācijai.

no Zvejas tirgus Regulas 1379/2013

Saskaņā ar šīs regulas I pielikuma c un d apakšpunktu uz moluskiem un no tiem iegūtajiem produktiem attiecas marķēšanas standarti, ka arī prasības to laišanai tirgū.

no Higiēnas Regulu paketes 852.; 853. un 854/2004

- Uz molusku audzētavām netieši attiecas visas prasības, taču īpaša uzmanība Vācijā tiek pievērsta molusku audzētavu klasifikācijai pēc jūras ūdens tīrības pakāpes.
- Atkarība no šī rādītāja, tiek izsniegta atļauja molusku tālākai izmantošanai.

no Regulas par pārtikas produktu nodošanu tirdzniecībai un to izmantošanu 767/2009

- Saskaņā ar šīs regulas C sadaļas 10.8.1.punktu molusku milti tiek pieskaitīti pie dzīvnieku pārtikas izejmateriāliem.
- Līdz ar to uz tiem tiek piemērota visa šī regula, kas paredz prasības molusku iegūšanai, pārstrādei un marķēšanai.

no Vācijas nacionālā likumdošanas būvniecības jomā

Uz molusku audzētavu izveidi jūrā teorētiski attiecas gan Būvniecības likums, gan Būvniecības planošanas likums, saskaņā ar kuru molusku audzētavu instalāciju tehniskais risinājums var tikt pieskaitīts pie būvprojekta, jo tās ir sasaistītas ar jūras gultni. Tomēr praksē to neatzīst un šīs prasības netiek piemērotas molusku audzētavām jūrā.

no Vācijas Zvejniecības likuma

- Saskaņā ar šo likumu molusku audzēšana tiek pielīdzināta jūras zivju ieguvei.
- Līdz ar to molusku ieguvei ir nepieciešama Vides dienesta atļauja, kurā tiek noteikts audzētavas izmērs un ražošanas nosacījumi.

no Vācijas jūras lietošanas noteikumiem

- Noteikumi paredz prasības instalācijām, kuras atrodas kuģošanas un ūdensceļu teritorijās.
- Molusku audzētavu izveidei ir vajadzīga Ūdens un kuģniecības policijas atļauja, kura nosaka prasības instalācijām, kurām jānodrošina navigācijas drošību molusku audzētavās un tai pieguļošā teritorijā.
- Tā kā molusku audzētavu izveidošanai ir nepieciešamas instalācijas, kuras izslēdz citus no šīs jūras teritorijas lietošanas, par šo uzņēmējdarbību ir jāmaksā nodeva.

no Vācijas apdrošināšanas likuma

Saskaņā ar šo likumu molusku audzētavas operātoram ir jābūt apdrošinātam pie šim nolūkam paredzēta apdrošinātāja.

Paldies par uzmanību!

